

Csak sűgom a nevét és zeng tőle az élet.
 Sőhajtom a nevét és zűglák a messzeségek,
 Ha zengem a nevét, a visszhang visszadűrgi
 s mozdulő milliők moraja eldűbűrgi:
 Május!

UJ SZAKSZERVEZETI KÁDERT

Irta: Malusev Cvetkő

Az új Jugoszlávia Egységes Szakszervezete életének második esztendejébe lépett. Az első év a dolgozók széles rétegei beszervezésének jegyében zajlott le, a második év a háromnegyed millió szervezett munkást szorosabb szervezetj formába köti. Ez a feladat sokkal nehezebb a múlt évinél és a szakszervezetek minden tagjától a legnagyobb erőfeszítéseket követeli. A kérdés lényege nem a dolgozó tömegek beszervezése, hanem hogy azokat osztályöntudatra és államépítő felelősségérzetre neveljük. Hazánk dolgozói az idén szakszervezeteik belső — szervezeti — megszilárdítását tűzik ki feladatukul. Magától értetődik, hogy a magyar dolgozók sorsa ezen feladat sikeres megoldásától ugyanúgy függ, mint a többi nemzetiségű dolgozóké. Elsőrendű kötelességünk tehát, a magunk részéről mindent megtenni, hogy szakszervezeteink ezt a feladatot meg is oldják.

Mit jelent a belső szervezeti megerősödés?

A mai szakszervezetek taglétszáma a háborúelőttinek tízszeresére duzzadt. Minden egyes régi tagra kilenc új jut. Az Egységes Szakszervezetek elnevezése mögött az összes dolgozók megbontahatatlan egysége áll: nincs különbség szakma, szakképzettség, nem, nemzetiség, vallás, vagy bármely más fokozat között. A szakszervezetek politikai vonala ma olyan és mindinkább olyanná kell válnia, hogy benne minden igazán becsületes és igaz szándékú dolgozó mindenkor otthon érezze magát.

A szervezeti megerősödés alatt tehát azt értjük, hogy a dolgozók mindegyike személyenként is szervesen bekapcsolódik a maga szervezetébe, hogy annak semmiképp sem legyen csak fizető tagja, hanem építő, emelkedő, fejlődő és odaadó munkatársa és elvtársa. Idetartozik az is, hogy az ilyen egyénekre alapított szervezetek: szakcsoporthok, helyi szakbizottságok, szaktanácsok, kulturbizottságok, sport és bármely más munkás-szervezetek és egyesületek belső együttműködése, a közös nagy cél felé vezető úton való előrehaladása zavartalan legyen.

Az ilyen célok is csak részlet célkitűzések, mert a munkásosztály nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is — itt és most — történelmi feladatot hajt végre. Ezen feladatokkal ebben az írásban bővebben nem foglalkozunk, mert a szervezeti megerősödést első feladatnak tartjuk, amelynek megoldása nélkül a másodikat — a nagyobbikat — meg sem közelíthetjük.

Hogy az első cél felé a helyes utat megtalálhassuk néhány részletet kell tisztáznunk.

2.

Vajdaság munkássága az első világháború előtt a magyar munkásmozgalmában nyerte el az első szakszervezeti kiképzést. Az akkori magyar szakszervezetek a német szociáldemokrácia megalkuvó — oportunistá — világnézetét vallották és ennek hatása alatt nevelték a vajdasági munkásságot is. A forrongó földmunkásság a századfordulón ezen szakszervezetekben nem találta meg a benne rejlő forradalmi szikra lánggalobbantóját, Tisza István kaskastollas legényei az arató-sztrájkok sorait fojtották vérbe. A II. Internationale gyászos emlékü bukása, a magyar szociáldemokráciának a két világháború között való sovíniszta magatartása által előidézett kiábrándulás azt eredményezte, hogy Vajdaság dolgozói a régi Jugoszláviában a Kommunista Párt irányítása alatt álló u. n. Független Szakszervezeteket vallották magukénak. Ezek betiltása és erőszakos elfojtása után pedig mindaddig távol tartották magukat a szociáldemokraták Egyesült Szakszervezetitől, (URSS), amíg a Kommunista Párt nem adta meg a jelszót a belépésre. Ezekben a szakszervezetekben mindig érezhető volt a jobb és baloldal harca, de a magyar munkásság mindig és mindenkor és minden kétséget kizáróan teljes tömegével a balszárnyhoz csatlakozott, a Kommunista Pártot ismerte el vezetőjének és irányítójának.

Ezen tények ellenére sem állítható azonban, hogy a régi Jugoszlávia szakszervezeteinek magyar övezetén teljesen kihalt volna az opportunizmus. Az opportunizmus a munkásmozgalmat egész történelmi útján végigkíséri. Ezt nem szabad elfeledniünk. Ez az opportunizmus, ez a megalkuvásra való hajlam volt az oka annak, hogy a vajdasági magyar munkásság a fasiszta megszállás idején — ha csak rövid időre is, de — elvesztette tájékozódását. Ennek a lappangó megalkuvásnak köszönhetjük, még ma is a szakszervezeteinkre nehezedő lomhaságot, nemtörődömséget és rendszertelenséget. A helyzeten nem változtat semmit, hogy opportunistaink ma — a kor szellemének megfelelően — »forradalmi« jelszavakat használnak.

Gyengeségeink pontos felismerése szakszervezeteinknek erőt kölcsönöz. Ha idejében szabadulunk meg előrehaladásunk kerék-

kötőtől, az opportunistáktól, a magunk elé tűzött célt könnyebben érjük el.

De kik ezek a megalkuvók, az opportunisták?

Azok, akik még ma is feltve őrzik a szakszervezeti harcok régi, a mai időkkel egyáltalán nem számoló hagyományos formáit. Akik a dolgozók államépítő gondoljait mellett minden céljukat a munkaadó elleni harcban látják. Akik a szakszervezet minden feladatát abban látják, hogy a fizetések minél magasabbak legyenek és a munkaidő minél rövidebb és nem tekintenek arra, hogy ennek következtében az árak is emelkednének. Akiknek minden bölcsességük a régi harcmódor alkalmazása és nem vesznek tudomást arról, hogy hazánk munkássága az új államban új viszonyok közé került és új körülmények között él, szenved és harcol, és építi a maga boldogabb jövőjét.

Magyarország példája másodszor áll előttünk. A mai pénzhígítás (infláció) méreteiben felülmúlja az 1920-as éveket. Bérért a dolgozó sem akkor, sem most nem képes elég kenyeret vásárolni. Az állam vezetéséből ki nem közösített tőkés és polgárok félre tudták billenteni az államháztartás mérlegét. A birtokukban levő termelőeszközök segítségével maguk szabják meg az árak árát. Még mindig tőlük függ, hogy a munkás szombat esti fizetéséért mit vehet. A magasabb fizetést könnyen megadhatják, mert tudják, hogy az árak felemelésével az így kifizetett többletet játszva pótolhatják. Fizetésjavításról a bér emelése ellenére sem beszélhetünk. Az öntudatos munkásság tudja, a történelmi tapasztalatok ezt mutatják, hogy a fizetésjavítás nem a pénzbeli névérték emelésében, hanem az árak alacsony színvonalában és azok lenyomásában van. Ezt mutatják a történelmi tapasztalatok, de éppen erről nem akar tudomást venni a szociáldemokrata emlékün nevelkedett szakszervezeti bonc.

Jugoszláviában is csak a Népfőlszabadító harc tudta a fasisz-mussal, a reakcióval egy lúron pendülő fekete bőrzét az őt megillető egérlyukba riasztani. A dolgozók éberségétől függ, vajon nem bujlik-e onnan újra elő, hogy sötét üzemeivel a dolgozók rovására lízzon, gazdagodjon. Amikor az opportunisták a dolgozók érdekében magasabb munkabéreket követelnek, a sötétben bujáló üzerek magyarországi szaktársaikra gondolnak. Szívesen mennének bele az ilyen »fizetésjavításba«, mert akkor itt is ilymódon félrebillenhetne az államháztartás mérlege, nálunk is az inflációs anarchia, a nyílt és törvényesített feketézés rájuk nézve oly áldásos korszaka következne be. Az árak az égig szökkennének és a munkabérek soha sem érheinek el azok színvonalát. Mi tehát az Egységes Szakszervezetek mai feladatai?

Mindenekelőtt éberem kell őrködni az óriási erőfeszítések árán elért gazdasági egyensúly felett. Kíméletlenül kell harcolni mindazok ellen, akik az államháztartás egyensúlyának felborításán serénykednek. Röviden: az öntudatos munkás az **alacsonyabb árakért** küzd!

Az alacsonyabb árakat azonban csak a több és gyorsabb termeléssel és a feketepiac elleni kíméletlen harccal érhetjük el. Két szóba foglalta: többtermelés és harc a feketézés ellen. Tehát harc, vagyis az a bizonyos valami, amit az opportunisták legjobban utálnak és amitől a gyáva megalkuvók félnék.

3.

De térjünk vissza a szervezeti megerősödés kérdéséhez, amely nélkül, — mint mondtuk, — a soron levő következő kérdések sem oldhatók meg.

Az világos, hogy az említett megalkuvó társaságra nem bízhatjuk a munkástömegek nevelését. Legkevésbé, most, amikor a tagság megfizettségének folytán óriási mértékben megnövekedett a szakszervezeti nevelésre szorult félig öntudatos, vagy nagyjából még mindig öntudatlan dolgozók tömege. Ugyanakkor a háború során áldozatul esett elvtársak és a néplátóságba bevont öntudatos régi harcosok hiánya is igen nagy mértékben érezteti hatását.

Ilymódon csak egyetlen kiútunk van: új szakszervezeti kádert kell nevelni. Egy olyan szakszervezeti vezető réteget, amely a mai feladatokat nemcsak alaposan ismeri, hanem teljes egészében magáénak vallja és küzd is értük.

Az emberanyag megvan. A dolgozók lelke mélyén, még akkor is, ha nem voltak állandó tagjai, mindig nagy bizalom élt osztályszervezeteik iránt. A szakszervezeti iskolákkal szemben tanúsított tömegérdeklődés, a bennük megnyilvánuló kitartás, a tanulási szorgalom bebizonyította, hogy az újdonsült szakszervezeti tagok jobban megértik és átérzik a dolgozók mai feladatait, mint a sok harmincéves szakszervezeti multtal rendelkező »veterán«. Már ezen a példán okulva a vajdasági szervezett munkásság elsőrangú feladata mindenek előtt: új káderek nevelése.

A szakszervezetek feladatairól beszélve Lenin azt mondta: »A szakszervezet nem államszervezet, sem kényszerszervezet, hanem tömeggyűjtő nevelőszervezet, az igazgatás és a gazdaság irányításának iskolája, a kommunizmus iskolája.«

Tehát nevelőszervezet, amely nevelés céljából magaköré gyűjti az igazgatásra és az államgazdaság irányítására hivatott dolgozókat. A népi állam érdekei megkövetelik, hogy üzemeinkben az ellenőrző szerepét munkások töltsék be. Nagy **akciókra**

van szükség, hogy a korszerű ellenőrzés munkáját az igazgatásban, az árszabályozásban és a számvitelben megismertessék a munkásokkal. A szakszervezetek és a bizalmiak ne hanyagolják el a fiatal elvtársak szakszervezeti tanfolyamokra és iskolákba való irányítását. Ha a munkás az értelmiségiek által ismert tudományokat elsajátítja, tudása azokénál nagyobb lesz, mert ő a maga gyakorlati tapasztalatiból tudja és ismeri a termelés folyamatait, az anyag tulajdonságait, társai szorgalmát és munkakészségét. Ha a munkás megismeri az iroda technikáját is, egy-kettőre felfedi az összes hibákat, visszaéléseket, szabálytalanságokat. Társait is nevelné és jóindulatúan figyelmeztetné az általuk elkövetett hibákra, amelyek a többtermelést akadályozzák. Az ő szavának hite minden dolgozó, ha a termeléshez szükséges munkaidő rövidítésére oktatná ki őket. Az anyagmegtakarítás és a szabályos ármegállapítás, a pontos raktárkönyv és sok egyéb kellék nem volna előtte többé ismeretlen. A termelés szervezője és anyag szakembere abbahagyná a henyé szabotálást és kénytelenkedést a dolgozó tömegek érdekében helyesen tevékenykedne. Így válnak a munkásokból valódi gyárigazgatók és gazdasági irányítók.

Ezért játszanak nagy szerepet a szakszervezeti tanfolyamok, esti iskolák és tudományos előadások. Minden új ismeret, amelyet a munkás a szakszervezetben elsajátít, közelebb viszi őt és közelebb viszi dolgozóinkat a többet és jobban termeléshez, a többletermeléshez. Ezen tanfolyamok elsősorban a szakszervezetek mai légkörében kell, hogy neveljék a dolgozókat, de ezután mindjárt, időt nem veszítve a szakmai kiképzés fokozásának kell, hogy szenteljék magukat. Ezrével van szükségünk raktárnokokra, bérlistavezetőkre, művezetőkre, igazgatókra, könyvelőkre és ármegállapítókra.

A szakszervezetek központi szervei, már készítik az ilyen iskolák tanterveit. A helyi szaktanácsokon áll majd a feladat, hogy megszervezzék a tanfolyamokat és további utasításokat kérjenek és azokat kidolgozzák.

Az ilyen kiképzésben részesült munkások más szemmel néznék a szakszervezetek belső életét is. Látásukat nem zavarná a kikopott világnézetek tévtana.

Új emberekre van szükség!

